

SENSORER AFSLØRER KALVES NORMALE OG UNORMALE ADFÆRD

Sensorer i kalvenes ører er en **god hjælp i ko-kalv systemer**, så længe menneskene ved, hvad de skal gøre.

TO FORSKELLIGE ØREMÆRKESYSTEMER er blevet afprøvet i to malkekvægsbesætninger hver. Sensorerne har indsamlet data, og de fire landmænd er interviewet om, hvordan de brugte informationerne fra øremærkerne. Desuden blev to landmænd, der ikke ønskede at overvåge med sensorer, interviewet.

Resultaterne peger på to niveauer af anvendelse: den daglige overvågning, og en mere langsigtet læring om, hvordan ko-kalv systemet fungerer, når der ikke er mennesker i nærheden. Der var indkørringsudfordringer, men ikke mere end forventet, og alle landmænd understregede, at systemerne var nemme og brugervenlige.

Fokus på kalve, der har brug for det

Sensorerne hjalp landmændene til at opdage kalve, der skulle holdes øje med og måske gribes ind overfor. Der er mange dyr at holde øje med i ko-kalv systemer, og da de mindste kalve sover mange timer om dagen, skal man være heldig at se, når de drikker. App'ens oplysninger om kalvenes drikkemønstre gjorde driftslederne trygge.

Det, sensorerne ikke gør

Flere nævnte, at det kunne være relevant at bruge sensorer til at følge og dokumentere, i hvor høj grad kalve drikker hos de samme køer eller krydspætter. Men de afprøvede systemer fungerer ikke som GPS'er og kan ikke vise, om kalvene er tæt på køerne.

Sensorerne var oprindeligt også tænkt som en mulig hjælp til at bestemme det rette tidspunkt for fravænning. Det var dog ikke relevant i disse besætninger, hvor fravænning fulgte et fast skema. Desuden lærer kalve, der går sammen med køer, som regel at optage fast foder utroligt tidligt, så drøvtygningen er godt i gang i en ung alder.

Erstatter ikke en dygtig kalvepasser

De driftsledere, som ikke ville bruge sensorer, fremhævede, at man skal passe på ikke at miste kompetencer som f.eks. evnen til at observere. Også erfarne brugere af systemerne udtrykker, at anvendelsen af denne type teknologi ikke er en

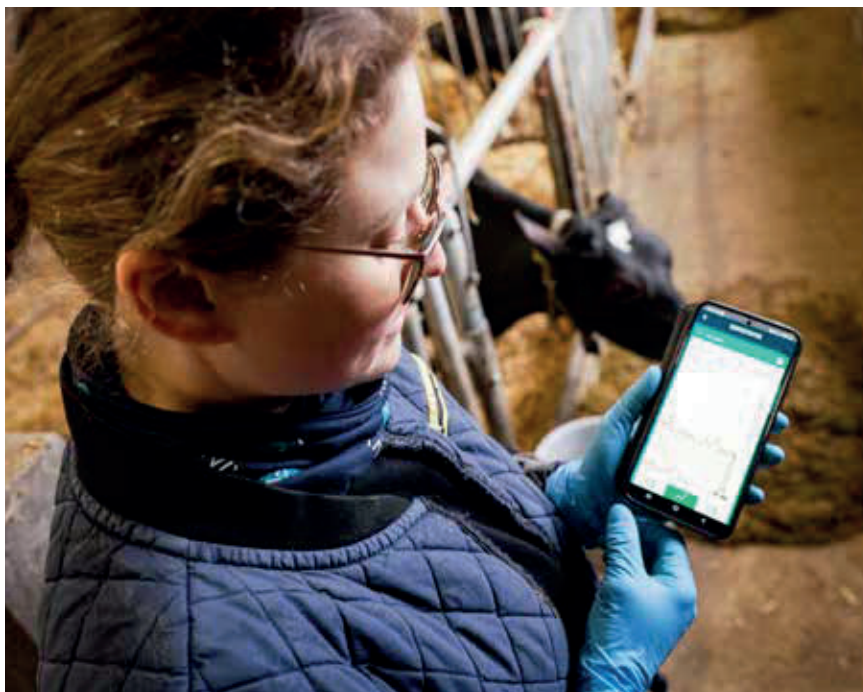

Foto: Uffe Bregendahl

Resultaterne af sensorernes overvågning kan aflæses på telefonen via en app.

... det gør mig i stand til at fokusere mit arbejde på de dyr, der har brug for min hjælp

erstatning for god, menneskelig overvågning. Teknologien hjælper til at målrette opmærksomheden, men giver ingen vejledning om, hvad man skal gøre, hvis noget er unormalt. Det svarer til at observere, at en kalv ikke har tømt sin skål: det alar-

merer, men det er stadig op til driftslederen at handle. Både erfarne brugere samt driftsledere, som ikke brugte eller forventede at bruge sensor-øremærker, understreger vigtigheden af "håndværket". Desuden blev det nævnt, at man skal bruge tid på at gå rundt inde blandt sine køer med kalve, så de vænner sig til mennesker og er trygge ved det.

Godt med tal og ny viden

Selvom data fra undersøgelsen blot bekræftede det, mange af deltagerne allerede vidste, syntes de, det var godt og spændende at få tal og facts på dét, der skete i besætningen, og det gav også nogle gange nye vinkler på hele systemet, f.eks. om kalvenes søvnmønster. ●

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

AF METTE VAARST,
AARHUS UNIVERSITET